

van HENNY via HAN tot HAN CG

Fragmenten uit een leven
dat van toevalligheden aan elkaar hangt

Han CG Kemper

Deel III

Han CG belandt in Bussum
Mijn studiejaren, werk en gezin van 1961-1975

Colofon

Copyright © 2019 Han CG Kemper, Hilversum

Ontwerp omslag en binnenwerk: Grafisch!OK, Pijnacker

Foto's en afbeeldingen: privé archief auteur

Redactie: KEMPER CONSEIL Publishing, 's-Gravenhage

ISBN: 978 90 76542 621

NUR: 402

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

KEMPER CONSEIL Publishing

Schuifmaat 14 (unit GH)

2495 AM 's-Gravenhage

T: +31 (0)70 - 386 80 31

E: info@kemperconseil.nl

I: www.kemperconseil.nl

Inhoud

0	Inleiding	7
1	Groenkapje	13
2	Sporten en studeren	25
3	Volop studentikoos	33
4	Internationale Olympische Academie	43
5	De liefde gloort	55
6	Sport- en kinderkampen	65
7	Kees de jongen	73
8	Voltooid deelwoorden	91
9	Van student naar vent	99
10	Dinsdag 28 maart 1967	107
11	Drie positieve 'life events' in amper twee jaar	125
12	Verhuizing naar Bussum: op school, op sport en in de feestkelder	139
13	Ongelovige Thomas	151
14	Dopingcontroleur en autorally organisator	159
15	Op vakantie	167
16	In de prijzen	183
17	Dankwoord	197

0 Inleiding

Ikke, Ikke, Ikke, Ik ...

Dit zijn de eerste woorden gezongen door de cabaretier Harry Jekkers, toen hij 17 jaar na zijn laatste optreden weer op de planken stond met zijn gitaar, samen met zijn vriend Jeroen van Merwijk. Hij bezingt zijn kinder- en tienerjaren en beseft hoe je als jongen alleen maar aan jezelf denkt. Harry blijft zijn hele leven moeite hebben met een standvastige relatie. Hij heeft het ikke nooit opgegeven en het wonen op Ibiza in zijn eentje bevalt hem prima.

In deel I en II van mijn trilogie gaat het ook bijna alleen over ikke, ikke. Het derde deel van dit egodocument borduurt hierop voort. Ik probeer een beeld te schetsen van mijn studentenjaren op de academie voor lichamelijke opvoeding (alo) in Amsterdam, gevolgd door mijn jaren als gymleraar in combinatie met mijn werkzaamheden als medewerker aan de Universiteit van Amsterdam. Een unieke combinatie.

Na mijn kindertijd (Henny) en tienerperiode (Han) is nu mijn jongvolwassen periode aangebroken. In dit derde deel weer een voornaamsverandering: Han CG. Eigenlijk geen echte verandering. Han bleef ik heten en zo bleef ik ook aangesproken. De toevoeging C en G zijn de voorletters van mijn laatste twee doopnamen Cornelis en Gerard. Zo ondertekende ik brieven en later ook als auteur mijn publicaties.

Na de worsteling met het behalen van mijn vwo-diploma gymnasium bèta meldde ik mij aan voor de Amsterdamse academie voor lichamelijke opvoeding. Eerder was ik afgekeurd voor de Politie Academie door een vooraanstaand cardioloog vanwege een verdacht hartgeruis.

Mijn moeder had me graag in een uniform gezien zoals dat van een politie-inspecteur. Ook wees ze mij al vroeg op de knappe jonge adelborsten die langs ons huis over de Marnixstraat kwamen op weg naar vertier rond het Leidseplein in het centrum van Amsterdam. 'Is dat niet iets voor jou student aan het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM)?' Het was een vijfjarige opleiding met veel sport. Zij vond dat donkere

uniform en pet met rode accenten en vooral het goud glimmende handvat van het sabel, dat aan de brede riem rechts langs de heup en benen zwaaide, ‘woest’ aantrekkelijk.

Voor de ‘sportacademie’, zoals de alo tegenwoordig wordt genoemd, moest je ook eerst gekeurd worden. Gelukkig kwam daar geen cardio-loog aan te pas: een bijklussende bedrijfsarts nam mij onder de loep. Wie veel moet sporten heeft een sterk hart en gezonde longen nodig. Hij liet me diep zuchten, telde mijn hartslag en bepaalde de bloeddruk. Hij vond die laatste veel te hoog, een week later moest ik op herkeuring. Op mijn dooie akkertje peddelde ik naar de keuringsarts bij het Vondelpark. Ik ontblootte mijn bovenarm en liet deze afklemmen. Hoopvol keek ik de arts aan die met de stethoscoop in beide oren naar het sluiten en opengaan van mijn armslagader luisterde. ‘U bent goedgekeurd.’ Mijn hart sprong op en daarmee mijn bloeddruk ook, maar toen had de arts de manchet al leeg laten lopen en zijn stethoscoop afgedaan.

De laatste horde was genomen. Als een razende fietste ik naar huis en omhelsde juichend mijn moeder. Weer was ik door het oog van de naald gekropen.

Vier studie jaren bracht ik door in het gebouw van de alo, een oude basisschool, aan de Nicolaas Maesstraat en op vele sportaccommodaties en collegezalen verspreid over de stad. Voor mij was het allemaal smullen. Op de studentenvereniging werd ik gekozen in de senaat, Aan de lopende band huurde ik rokkostuums voor feesten bij lustra en interacademiale ontmoetingen tussen de andere vier academies voor lichamelijke opvoeding in Groningen, Arnhem, Den Bosch en Den Haag. Ontgroeningskampen, dispuutsweekeinden vulden mijn studentenleven en als klap op de vuurpijl werd ik in 1964 uitgekozen voor uitzending naar de Olympische Academie in Olympia in Griekenland (zie de foto op de omslag). Niet veel later vroeg mijn favoriete fysiologiedocent dr. Peter Biersteker of ik op de Universiteit van Amsterdam een onderzoek wilde doen naar trainingseffecten bij topsporters voor de Nederlandse Sport Federatie (NSF).

Daarna ging het snel: Han van de Zacharias Jansestraat trouwde met studiegenoot Bep Erhart en samen kochten ze in 1967 een flat van het Bouwfonds in Weesp aan de Gemeenschapspolderweg. Beiden gaven

we les in Amsterdam. Dagelijks, inclusief de zaterdag, reed ik met mijn Austin Mini naar het St. Ignatiuscollege in Amsterdam.

Samen gingen we in de zomervakantie als leiding mee naar een kinderkamp in St Michielsgestel voor het personeel van de Verenigde Bedrijven Bredero.

In Weesp kregen we twee dochters Ilse (1968) en Birgit (1969). We waren tweeverdieners en keken al snel uit naar een huis met een tuin.

In 1971 verkochten wij als eerste van alle bewoners in het flatgebouw onze flat en kochten in Bussum-Zuid ons droomhuis. Dat kochten we op tekening, want het moest nog afgebouwd worden; alleen het souterrain was zichtbaar. Mijn oom Gerard Beuken, makelaar in Baarn, verklaarde ons voor gek. Bep en ik beloofden elkaar voorlopig niet op dure vakanties te zullen gaan om de hypotheeklasten de komende jaren op te kunnen brengen.

We beleefden een heerlijke tijd, leuke burens met kinderen in dezelfde leeftijd als die van ons. Ravotten in de tuin, geïmproviseerd zwembad in de zitkuil, kinderfeestjes in de kelder en speurtochten op de heide.

Vanaf de oliecrisis in 1973 fietste ik naar de trein op station Bussum Zuid op weg naar mijn werk als leraar lichamelijke opvoeding én als wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Amsterdam.

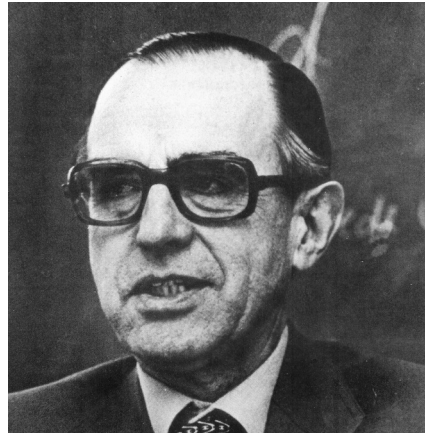
Intussen was ik in Brussel gepromoveerd tot doctor in de Lichamelijke Opvoeding. Ik kreeg deze titel eerder dan de geboorte van Ilse in de zomer van 1968. Ik ging ook een dag per week lesgeven op het Centraal Instituut voor Opleiding van Sportleiders (CIOS) in Overveen en niet veel later op de Katholieke Academie voor Lichamelijke Opvoeding (KALO) van Tilburg in het vak sport- en trainingsfysiologie.

Dit alles was nooit gelukt als ik geen stage had mogen lopen bij mijn oud-leraar Seebregts op mijn oude school het St. Ignatiuscollege (IG). Hij regelde dat ik, als nog niet gediplomeerde derdejaars student, daar mocht invallen als docent l.o. Na mijn afstuderen in 1965 kreeg ik op zijn voorspraak een vaste benoeming aan het IG.

Mijn oud-docent fysiologie dr. Peter Biersteker (fig. 0.1) introduceerde mij in de wetenschappelijke wereld door mij een deeltijdbenoeming te bezorgen op het Jan Swammerdam Instituut als projectmedewerker.

0.1 *Mijn fysiologiedocent op de alo
dr. Peter Biersteker*

0.2 *Mijn promotor prof. Piet Visser*

Als ik daar weer niet prof. Piet Visser (fig. 0.2) had ontmoet op het fysiologisch laboratorium, was ik nooit gepromoveerd. Hij bood mij, na een voordracht over mijn lopende onderzoek, aan om dit als promotieonderzoek met hem als promotor aan de Vrije Universiteit van Brussel in te dienen en te verdedigen.

Eenmaal doctor in de lichamelijke opvoeding, bood mij dit de mogelijkheid om als academicus aan de Universiteit van Amsterdam in vaste dienst te worden aangesteld als wetenschappelijk hoofdmedewerker bij het Laboratorium voor Psychofysiologie.

Mijn droom kon ik nu echt verwezenlijken: wetenschappelijk onderzoek doen naar het belang van lessen lichamelijke opvoeding voor de lichamelijke en mentale gezondheid en fitheid van tieners. De Universiteit bood mij de middelen om het onderzoek op te zetten en mijn positie als leraar lichamelijke opvoeding op een middelbare school om mijn leerlingen te gebruiken als proefpersoon. In die tijd kwam Robbert Verschuur terug uit de Verenigde Staten van Amerika, alwaar hij zijn Masters in Physical Education had gehaald. Samen met drie andere collega docenten lichamelijke opvoeding Jos Put, Ed Schut en Loek Toepoel deden we met brugklasleerlingen experimenten naar de effecten van meer en intensievere lessen lichamelijke oefening. We verdienden daarvoor

de prijs van Sportgeneeskunde in 1974. Die prijs van 300 gulden (van de bottelaars van Coca-Cola) werd aan ons op Papendal uitgereikt door, jawel, de inmiddels tot professor benoemde Peter Biersteker!

Het leven werd gevierd en de verhalen hierna hebben hun sporen nagelaten met onverwachte en vooral toevallige ontwikkelingen en ontknopingen.

1 Groenkapje

Net terug van een vakantie in Engeland fietste ik op de eerste maandag van september 1961 vanuit de Watergraafsmeer richting Huizen. Achterop een dubbele fietstas vol met kampkleding, zoals sandalen, wat shirts, korte en lange broeken en daar bovenop mijn nieuwe weekendtas met sportspullen. Het was mooi weer en ik kende het begin van de route op mijn duimpje. Het was de weg naar de welbekende speeltuin 'Oud Valkeveen' die ik samen met mijn broer Fons als jongens van 10 en 12 vaak fietste vanuit de Watergraafsmeer.

Nu was ik met mijn hoofd bij het ontgroeningskamp van de alo. Wat stond mij te wachten? Een kaalgeschoren kop, modderbaden, bierdrinkwedstrijden en veel geschreeuw en gelal? Ik kende dit soort uitpattingen alleen uit de krant en van schoolvrienden die een jaar eerder waren gaan studeren op de Universiteit van Amsterdam en zich hadden aangemeld bij de katholieke studentenvereniging Sanctus Thomas Aquinas (STA). Ik had ook gelezen dat tijdens de ontgroening van het Amsterdamse Studenten Corps (CSA) 'Dachau-tje' werd gespeeld. Een

1.1 Waarschijnlijk de plek waar ik in 1961 werd ontgroend: Vakantiehuis AZ25 aan de Oud Huizerweg in Naarden

feut - aspirant-lid - werd gedwongen om een hockeybal op zijn hoofd te leggen. Vervolgens poogde een corpsbal (in dit geval een hockey-international) deze met een hockeystick de sociëteit uit te slaan. Helaas werd niet de bal maar het hoofd vol geraakt met hersenkneuzing en alle gevolgen van dien. Dit was in de zestiger jaren van de vorige eeuw. Helaas is er weinig veranderd. In 2018 stonden de kranten opnieuw bol van schandalen tijdens ontgroeningen in Groningen, Utrecht en Amsterdam.

Toch had ik mij opgegeven om lid te worden van de studentenvereniging SCALO (Studenten Corps Academie voor Lichamelijke Opvoeding).

Aan de Oud Huizerweg doemde een complex van barakken, eetzaal en speel- en sportvelden aan mijn linkerkant op. Het heet nog steeds Vakantiehuis AZ25 (Amsterdam Zuid, opgericht in 1925) (fig. 1.1).

Ouderejaarsstudenten in nette jurken en pakken stonden mij op te wachten. Ik stelde me voor en op hun deelnemerslijst kreeg ik een 'vinkje' achter mijn naam. Ik zette mijn fiets in de stalling en haalde mijn fiets- en sporttas van de bagagedrager en liep naar het hoofdgebouw. Weer een 'juffrouw' en 'mijnheer' als ontvangstcomité en de mijnheer bracht mij naar de mannenslaapbarak. Ongeveer 15 stapelbedden keken mij aan. Ik koos voor een bovenbed en dicht bij de deur. 'Als je klaar bent met bed opmaken en je spullen op één plank in die kast hebt opgeborgen zien we je in de eetzaal', zei de mijnheer.

Er was nog een student zijn bed aan het opmaken. Hij was klein, had zwart haar en droeg een bril met donker montuur. 'Hoi, ik ben Han Kemper.' Hij gaf me een hand en noemde zijn naam: Jaap van der Blij.

'Waar kom jij vandaan?' vroeg Jaap.

'Ik woon in Amsterdam en jij?'

'Ik kom uit Utrecht en ben met de bus gekomen.' Hij pakte zijn kleren op en stapelde ze op de plank boven die van mij. 'Vind je het goed als ik het bed onder dat van jou neem?' Jaap is sindsdien altijd mijn maatje op de alo geweest.

Samen meldden wij ons in de eetzaal. Het was half elf en steeds meer nieuwe studenten druppelden binnen. Elf uur was ons bericht moesten

we allemaal in de eetzaal zijn. We waren met veertig eerstejaars, iets meer jongens dan meisjes. In de kantine kregen we koffie uit plastic beertjes en maakte ik onwennig kennis met verschillende medestudenten.

Plotseling werd er een grote koperen bel geluid. Het werd stil en een rij juffrouwen en mijnheren gingen achter een tafel staan. In het midden de mijnheer die de bel had geluid. Ze leken een stuk ouder dan wij aankomende eerstejaars. Het was de zogenoemde. novitiaatscommissie die daar stond twee dames en vier heren. De middelste nam het woord: 'Ik ben Laurens Keers en voorzitter van de commissie die jullie deze week gaat testen op geschiktheid om lid te worden van onze studentenvereniging Scalo. Deze vereniging is in 1925 opgericht in hetzelfde jaar waarin de academie voor lichamelijke opvoeding in Amsterdam werd opgericht. Het feit dat jullie je hebben aangemeld op dit ontgroeningskamp geeft geen enkele garantie dat je als aspirant-lid zal worden toegelaten. Besef dat je deze week slechts een groentje, een noviet en een feut bent!'

Na zijn toespraak hebben we nog nauwelijks op stoelen gezeten. Bij het commando 'zit' moesten we als hondjes op onze krent gaan zitten; binnen op de houten vloer en buiten in het zand of gras.

We kregen een kaartje uitgereikt waarop we onze voor- en achternaam schreven en met een veiligheidsspeld aan een groen lintje en op onze rechter borst moesten spelden. Het duurde niet lang of er werd bedreigd dat een brutaal antwoord kon leiden tot kaalscheren van het hoofd bij de mannen en een groene strik in het haar bij de vrouwen.

Toen ik wat tegen Jaap wilde zeggen, werd ik onmiddellijk gelast om op te staan.

'Hoe heet jij krullenbol?'

'Kemper', antwoordde ik. Helaas, dit antwoord was veel te kort en bracht het lid van de novitiaatscommissie tot razernij.

'Je voor- en achternaam feut!'

'Hendrik Cornelis Gerard Kemper.'

'Allemachtig heb ik naar alle voornamen gevraagd feut?'

'Nee mijnheer.'

'Oké, nu nog één keer en meteen helemaal goed feut.'

‘Han Kemper, mijnheer.’

Ik hoorde gegniffel van mijn medestudenten en voelde me door hen gesteekt.

Snel ging ik weer tussen de andere feuten zitten en probeerde me onzichtbaar te maken.

‘Staan Han Kemper, had ik je al toestemming om te gaan zitten geven?’

En zo ging het nog een tijdje door. De mijnheer die me bleef koeioneren werd steeds giftiger. Vooral omdat ik de indruk had dat hij dacht mij ergens van te kennen. Ik liet me ook niet kennen en bleef geduldig zijn vragen zo summier mogelijk beantwoorden.

‘Van welke school kom je?’

‘Ignatiuscollege.’

‘Feut, nogmaals hoe heet die school?’

‘Ignatiuscollege, mijnheer.’

‘Dat klinkt beter en welke afdeling?’

‘Gymnasium, mijnheer, bèta, mijnheer.’

Zo ging het nog een tijdje door, maar ik gaf geen krimp. Die man bleek Jan Vos te heten. Daar kwam ik achter toen ik op een bepaald moment, na mijn antwoord eindigend met mijnheer, riposteerde met: ‘Wat is uw naam mijnheer?’

Mijnheer Jan kwam driftig naar voren lopen tussen mijn in kleermakerszittende medestudenten. Hij was een gespierde vent met een stevige neus en kin. Zijn steile haar was met een scheiding en veel vette brylcreem strak naar achteren gekamd. Hij sleepte mij naar voren, draaide me aan mijn nek en bovenarm met mijn gezicht naar mijn medefeuten en sprak met nog luidere stem: ‘Dit Kempertje weet zich dus niet te gedragen en zal daarvoor boeten. Drie rondjes hardlopen om dit zomerkamp en daarna nog eens drie rondjes maar dan in tegengestelde richting.’

Gelukkig was hardlopen mijn hobby en in een acceptabel tempo deed ik mijn eerste drie rondjes. Op mijn Omega sporthorloge zag ik dat ik er zes minuten over had gedaan. Jan Vos hield me vanuit de eetzaal in de gaten. Ik draaide om en rende de laatste drie rondjes. Na twaalf minuten (precies de tijd die Kenneth Cooper had gebruikt voor zijn Coopertest

waarbij zijn proefpersonen in 12 minuten een zo groot mogelijke afstand moesten afleggen) zaten mijn rondjes er op.

Toen ik de eetzaal binnenkwam en mij bij mijnheer Vos afmeldde, zat iedereen uit een plastic bekertje thee te drinken. Van mijnheer Vos kreeg ik ook een bekertje en spoedde ik mij naar een plek tussen de andere feuten.

Ik had mijn les geleerd en beloofde mijzelf om mij zo onopvallend mogelijk te gedragen in de menigte feuten. Van mijn burens aan tafel kreeg ik van Jaap een bemoedigende knipoog en van Elske een klopje op mijn schouder.

Ik liet me indelen in de ontbijtgroep en de dinergroep. In de ontbijtgroep reed ik elke ochtend met Elske Dwars op de fiets richting Huizen om bij de bakker twintig broden op te halen, althans de eerste keer. Elke volgende dag nam het aantal broden toe en eindigde de laatste dag met dertig. Voor dat ritje langs het bospad richting dorp namen we alle tijd, want hoe langer we verlost waren van het strafkamp hoe beter, als we maar terug waren vóór negen uur.

Op de eerste ochtend konden we met de slaap in de ogen ons nog opwinden over de rotstreek die de kampeiding ons gisteren had geflikt. We lagen na een lange dag en avond eindelijk rond middernacht in de stapelbedden. Helaas een uur later werden we met veel kabaal en geschreeuw uit onze eerste slaap gewekt en kregen vijf minuten om ons aan te kleden voor een nachtelijke dropping. In groepjes van vijf werden we met een bakfiets ergens in de bossen bij Oud Valkeveen gedropt met de opdracht om vóór drie uur terug te zijn in het groenkamp. Ik had geluk dat een van ons een klein kompas op zak had en daarmee was het in ieder geval mogelijk om via de kortste weg ons bed terug te vinden.

De dinergroep begon om vijf uur in de namiddag zijn werkzaamheden. Buiten de gaarkeuken stond een jutezak met uit de klei getrokken aardappelen die geschild moesten worden. Als welp van twaalf jaar had ik mijn insigne 'handige jongen' gehaald en dat kwam nu goed van pas. Medeschill(st)ers waren o.a. Else Keislair, Heidi DuBuy en Jan Kroeze. Het was meestal mooi weer en we zaten rond een grote teil vol water. Daarin lieten we de geschildre piepers met een plons vallen. Al schillend namen we samen de dag door en de vernederingen die we hadden door-

staan zoals op blote voeten over drassige paadjes lopen, voetballen met een lekke bal en spijkerpoepen (op je hurken een spijker aan een touwtje in een fles laten zakken).

Al snel werden we de tweede dag na het ontbijt met zijn allen aan de eet-tafels gezet en toonden ze ons grote lappen groene stof. Daaruit moesten we mutsen knippen. Een van de knappe juffrouwen van de noviti-aatscommissie - Inge Visser - liet ons zien hoe dat kapje er uit zag en wat de bedoeling ervan was. Het moest alle hoofdharen bedekken inclusief de oren en onder de kin met de twee uiteinden met een strik worden vastgemaakt. De dunne stof was een goedkope katoen en zou ons zweet de komende dagen alleen maar opnemen. Berty Jansen hielp mij een redelijk passende lap voor haar en mij af te knippen en de stukken zo-danig weer aan elkaar te naaien dat ons ronde hoofd daar, zonder al te veel plooiën, inpaste.

Berty was het enige meisje dat met een broek het kamp binnenkwam en dat heeft ze geweten. Hoe kon je toch als vrouwelijk aspirant-lid van Scaló in een broek verschijnen? De genderdiscussie was in de zestiger jaren nog maar pas begonnen, maar niet in het feutenkamp.

Na goedkeuring moesten we de groene muts omhouden en kregen te horen ons alleen nog maar zo konden vertonen. Berty gaf mij later een

unieke maar wazige zwart-wit foto met feuten in het kamp (fig. 1.2).

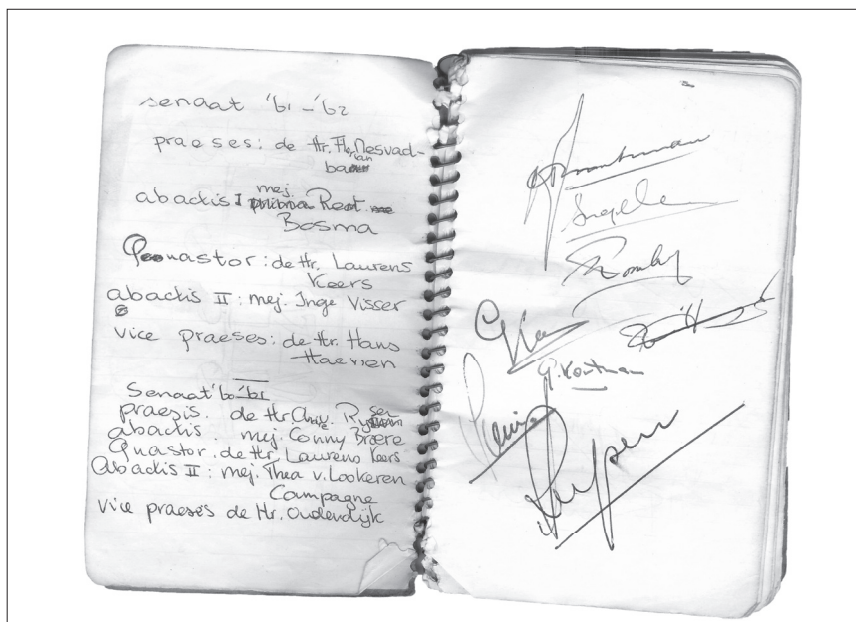
1.2 *Berty en medefeuten met hun groen-kapje op in het kamp*

We kregen ook een groen notitieboekje met spiraal, waarin we niet alleen onze naam, voornamen, roep-naam en geboortedatum en -plaats moesten invullen, maar ook godsdienst, sport-beoefening en andere hob-by's. In de loop van de week noteerden we ook alle na-

men van de senaat en de novitiatscommissie. Berty liet mij haar boekje met verroeste spiraal inzien (fig.1.3) dat ze nog bewaard had op zolder. Achterin stond het Scalo-lied:

*Scalo vrienden onvervaard
Mensen met eenzelfde streven
Hebben zich aaneen geschaard
In het academie leven
Dat geen offers vreest
Steeds eendrachtig streeft
Naar gezondheid, levenskracht en geest
Op ten strijde met vaste hand
Voor de jeugd van Nederland*

Daarna volgde nog een couplet.

1.3 Een bijna zestig jaar oud 'groenboekje' met aantekeningen en handtekeningen verzameld door Berty Jansen

In dit groene boekje moesten we ook van alle ‘mijnheren en juffrouwen’ uit de senaat en novitiaatscommissie hun handtekening verzamelen. Voor een handtekening moest je eerst van alles doen, zoals een spreekwoord uitbeelden, een kort verslag of een liefdesbrief schrijven.

Elke keer kwamen er nieuwe commissies bij zoals een kampcommissie en sociëteitscommissie.

Ik telde twintig juffrouwen en mijnheren die in het kamp aanwezig waren. De verhouding staf tot feut was dus 1:2. Het was moeilijk om je geëid te houden en niet op te vallen met zoveel staf om je heen.

Na enkele dagen werd het voor sommigen onder ons te veel en zij verlieten met hun spullen het kamp; zij lieten zich niet langer koeioneren! De meerderheid bleef echter, kreeg een hechte band en liet zich ook niet meer zo snel uit elkaar spelen.

Toen het kamp op vrijdagmiddag afgelopen was, smachtten we naar een rustig weekeinde. Wel kregen we te horen dat we de volgende week in Amsterdam een baantje moesten zoeken om geld te verdienen om daarmee de kas van de studentenvereniging te spekken. Tijdens het groenkamp was er door de dames en heren flink gedronken, af te leiden uit de honderden kroonkurken, verspreid over het volleybalveld. Oké, dat kan, echter wij moesten tot slot daarop wel nog een partijtje zitvolleybal spelen.

Vanaf maandagochtend moest er die week elke avond rond acht uur verzameld worden in de sociëteit. Er werd verwacht dat je een baantje had van minstens 20 uur betaald werk.

Als Amsterdammer had ik mazzel, de schoenenzaak Zwartjes kende mij al als werknemer vanaf mijn zestiende. Er was wel een klein probleem, als schoenenverkoper kon ik mij niet met een groenkapje vertonen. De novitiaatscommissie eiste vanaf woensdag ons werkadres en de te verwachte loonopbrengst. Ik had er echter niet op gerekend dat daadwerkelijk ook een controle uitgevoerd zou worden.

Jan Mazzaro was mijn controleur en met hem regelde ik een dag en tijd. Die middag had ik mij verschanst achter in de winkel, waar de schoenmakerij en de verzendafdeling was en alle voorraadvakken met schoenen. In mijn beige stofjas deed ik daar klusjes net zolang totdat ‘mijnheer’ Mazzaro in de winkel arriveerde. Ik deed mijn groenkapje snel op

en ontving hem achter in de kelder. Ik overhandigde hem mijn salarisbriefje met daarop het uurloon. De boekhouder had me ingeschreven voor het minimaal aantal uren (20) en een halvering van het uurtarief (een gulden in plaats van twee) zodat ik er aan het eind van de week zelf nog iets overhield. Alleen de kas van Scalo spekken ten behoeve van nog meer bierconsumptie leek me wat overdreven. ‘Mijnheer’ Mazzaro voelde zich enigszins opgelaten in de nauwe kelder op een krukje en verliet snel het pand, zodat ik mij weer zonder groenkapje in de winkel kon vertonen.

De sociëteitsavonden waren in een voormalig pakhuis aan de Lauriergracht. Dit pand stond op nog geen honderd meter afstand van mijn geboortehuis aan de Lijnbaansgracht en vijftig meter verderop was ik naar de kleuterschool geweest bij de nonnen.

Op de tweede verdieping was onze sociëteit. De kratten bier en frisdrank werden opgehesen met behulp van een touw en katrol, bevestigd aan de verhuisbalk boven aan de gevel van het pakhuis. Dat hijsen scheelde een

1.4 Aan de bar (de Zuipschuit) in de sociëteit aan de Lauriergracht op de tweede verdieping van een voormalig Amsterdams pakhuis

hoop gesjouw. Op het sinterklaasfeest in december werd overigens ook Sint en Piet bij hun intocht aan dezelfde hijsbalk de sociëteit binnengehaald. Boven de sociëteit woonde een particulier, waarvan ik nu wel begrijp dat die er vanwege overlast mede voor gezorgd heeft dat een jaar later de huur werd opgezegd.

De bar had de vorm van een overnaadse roeiboort (fig. 1.4) en de toepasselijke naam Zuipschuit. Alle eerstejaars hadden bardienst. Ik had er een hekel aan. Het bierdrin-

ken had ik opgegeven en was op frisdrank overgegaan. Flessenwater, zoals spa rood of spa groen was toen nog iets dat we niet kenden.

In de sociëteit stond ook een piano waar vaak op werd gespeeld. Wouter Drewes was de praeses van de sociëteitscommissie en altijd aanwezig. Aan het einde van de avond na veel drank pingelde hij wat op de piano zoals het bekende deuntje 'Für Elise'. Dat zinde Jan Vos (de man die mij eerder in het groenkamp ondervroeg) niet. Wouter was klein en mager en Jan groot en gespierd. Ik was getuige van een ruzie waarbij Jan moedwillig de klep van de piano op de spelende vingers van Wouter naar beneden klapte. Gelukkig trok Wouter zijn handen op tijd terug. Daarna gooide Jan enkele lege bierflesjes van achter de piano naar Wouter. Ik zag dat allemaal gebeuren zittend aan de bar en het is me altijd bij gebleven. Vanaf die tijd heeft Jan Vos voor mij afgedaan. Jan Vos ging na zijn diploma in Nijmegen als inspanningsfysioloog werken aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Daar kwam ik hem regelmatig tegen, waar hij onder leiding van mijn collega Rob Binkhorst (ook een gymleraar) onderzoek deed bij sporters.

55 jaar later kreeg ik bevestiging van deze gebeurtenis. Op een reünie van gepensioneerde gymnastiekleraren in Leeuwarden kwam ik bij toeval aan tafel te zitten met Wouter Drewes.

Fleuren

Na deze werkweek met verplicht bezoek aan de soos op de tweede verdieping, begon het 'fleuren'. De bedoeling was dat je probeerde in de smaak te vallen bij een of meer van de Scalo-disputen.

Je had één mannendispuut Viraner. Het woord vir is in het Latijn 'man' en Viraner is waarschijnlijk een verbastering voor mannendispuut. Djempol herinner ik me nog en verder Sixtos, s.e. Errata, Oase n.z. en p.m.Cepheus (naam uit de Griekse mythologie van een koning uit Ethiopië en van een sterrenbeeld aan de Noordelijke sterrenhemel). Al die afkortingen voor of na de dispuutsnaam heb ik niet kunnen achterhalen, maar het was ongetwijfeld een manier om als dispuut interessant te klinken.

De nieuwe aspirant-leden kregen uitnodigingen om een avond kennis te maken met de disputen. Wat was het spannend of je daarna wel een

brief kreeg. Een manier om je in de kijker te spelen was om P.O.- tjes (Persoonlijk Onderhoud) te verzamelen. Je probeerde zo'n P.O. te krijgen met belangrijke Scalo(st)ers, zoals de praeses (voorzitter), abactissen (secretarissen) en vicepraesessen (ondervoorzitters) van commissies.

Ik had zo mijn voorkeur voor het p.m. Cepheus dispuut met vele mooie meisjes zoals Inge Visser, Conny Broere, Ingrid Schipper en Iris van Bronckhorst. Ook twee heren uit dat Cepheus dispuut bracht ik een bezoek, want Floor Nesvadba en Laurens Keers zaten allebei in de senaat. Tot mijn grote opluchting kreeg ik vier of vijf brieven en daar zat ook een uitnodiging van p.m. Cepheus bij. Het mannendispuut liet ik voorbijgaan. Ik had op school lang genoeg met uitsluitend jongens verkeerd. Samen met Jaap werden wij bij p.m. Cepheus uitgenodigd om lid te worden.

In de sociëteit was ik weinig, maar de maandelijkse dispuutavonden bij de Cepheusleden sloeg ik nooit over. Om beurten bereidden we een thema voor en discussieerden met elkaar over politiek, seksualiteit, sport en cultuur. Aukje Nijdam en Joop Zandbergen waren derdejaars en vormden een stel, al woonden ze nog niet samen. Dit intrigeerde me hevig als vrije jongen die nog steeds thuis bij zijn moeder woonde.